

Saksbehandler: Vigeik Winje

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
107/21	Formannskapet	01.11.2021
117/21	Kommunestyret	15.11.2021

Førstegangshøring av kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Karmøy kommunen ruller kommuneplanens samfunnsdel i henhold til PBL § 11-2 og formannskapet legger Samfunnsdelen 2021-2030 ut på førstegangshøring i tråd med PBL § 11-14
Høring av planforslag

Formannskapet 01.11.2021:

Behandling:

Formannskapet fattet enstemmig vedtak om at saken skal behandles i kommunestyret.

Saken ble tatt opp til realitetsbehandling.

Medhaug (H) fremmet følgende forslag på vegne av Høyre og Karmøylista:

Saken sendes tilbake for videre bearbeiding før vedtak om å sende planen på høring. Viktige temaer og moment i den videre bearbeiding blir:

Innbyggerne bør være hovedfokus innledningsvis i samfunnsdelen.

Se nærmere på den videre utbygging og forholdet mellom byer, bygder, tettsteder med tanke på utviklingsmuligheter og bedre balanse mellom disse og dermed mindre sentralisering. Det skal legges til rette for utviklingsmuligheter over hele kommunen. Her bør eksisterende infrastruktur og vedtatte planer og prosjekter hensyntas. Vedrørende byutvikling bør måltallene reduseres og i tillegg fremstå som en ønsket utvikling.

Det må også sies noe mer om tenkt utvikling på Norheim og endelig bør det eventuelt konkretiseres nærmere hvilke særlige behov kommunesenteret har i samfunnsplanen.

Bilen er en nødvendighet i bygde Norge og dette faktum bør fremgå av planen.

Godt natur-, miljø- og jordvern er ikke til hinder for at nødvendig infrastruktur og andre samfunnsviktige etableringer foretas.

Votering:

Innstillingen fikk 7 stemmer og vant frem mot forslag fremsatt av Medhaug på vegne av Høyre og Karmøylista som fikk fire stemmer (3 H, 1 KL), og falt.

FSK- 107/21 Vedtak:

1. Karmøy kommunen rullerer kommuneplanens samfunnsdel i henhold til PBL § 11-2 og formannskapet legger Samfunnsdelen 2021-2030 ut på førstegangshøring i tråd med PBL § 11-14 **Høring av planforslag**

Saksutredning

Sammendrag

Samfunnsdelen inneholder de langsiktige målene for utviklingen av karmøysamfunnet og kommuneorganisasjonen. Den er kommunens overordnede strategiske styringsverktøy og legger føringene for fremtidige valg og prioriteringer. Den er et felles veikart som presenterer kommunens prioriterte satsningsområder, og setter overordnede mål for mer detaljerte planer, strategier, budsjetter og politiske enkeltsaker. For at den skal fungere etter hensikten må den forankres og eies av de folkevalgte og implementeres og anvendes av kommuneadministrasjonen. Samfunnsdelen bygger på kommuneplanens planprogram, en bred medvirkningsprosess, «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging», vedlagt kunnskapsgrunnlag og en løpende politisk forankring. FNs bærekraftsmål har fungert som rammeverket for arbeidet, og samfunnsdelen konkretiserer hvordan Karmøy kommune skal jobbe lokalt med globale utfordringer.

Bakgrunn for saken

KS stadfestet planprogrammet for samfunnsdelen 16.11.20. Etter omfattende runder med medvirkning og innhenting av nytt kunnskapsgrunnlag, fikk formannskapet forelagt en sak (031/21) 19.04.21 hvor det ble vedtatt en visjon og syv prioriterte hovedmål. Dette vedtaket, sammen med planprogrammet, dannet rammene for det videre arbeidet. Gitt at kommunen har som ambisjon å være en samskapende kommunene var det helt naturlig å sette ned syv arbeidsgrupper, på tvers av fag, etater og nivåer, for hvert enkelt hovedmål. I tillegg har det vært avholdt arbeidsøkter og presentasjoner i ledergruppen, utvidet ledergruppe og i etatene. Gjennom hele arbeidsprosessen har formannskapetets arbeidsgruppe hatt en fast møtefrekvens hvor de prioriterte målene og visjonen har vært jobbet med.

Følgende vedtak er gjort i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel:

Kommunestyret 16.12.2019

Kommunestyret gjorde følgende vedtak 16.12.2019 (sak 149/19):

1. Kommunestyret slutter seg til at prosessen for å utarbeide en ny versjon av kommuneplanens samfunnsdel startes opp og gis høy prioritet.
2. Rammene for organisering og gjennomføring av planarbeidet skal basere seg på innholdet i foreliggende saksutredning. Planen skal i samsvar med dette trekke opp overordnede mål og strategier for Karmøy kommune som samfunn og -organisasjon.
3. Formannskapet fungerer som politisk utvalg for planprosessen- jamfør delegasjonsreglement vedtatt i K-sak 115/16. Formannskapet forutsettes å ha en aktiv rolle og kan ved behov oppnevne underutvalg blant egne medlemmer til deltakelse i ulike faser av planarbeidet.
4. Rådmannen bes om å følge opp denne saken ved å utarbeide et konkret forslag til organisering

og gjennomføring av planprosessen. Forslaget legges fram til beslutning i formannskapet.

5. Kommunestyret ber om å bli holdt orientert om framdriften i planprosessene. Det skal være et siktemål at kommunestyret kan vedta planen senest i løpet av første halvår 2021.

Kommunestyret har igjennom sitt vedtak gitt klare føringer for at kommuneplanens samfunnsdel skal revideres og gis høy prioritet i inneværende kommunestyreperiode. Vedtaket gir også klare føringer for organiseringen og prosessen i planarbeidet.

Formannskapet 27.01.2020

Som en oppfølging til kommunestyrets vedtak i sak 149/19, er det utarbeidet en egen sak til formannskapet som utdyper rammene planprosess og organisering i arbeidet med samfunnsdelen. Formannskapet gjorde følgende vedtak 27.01.2020 (sak 10/20):

1. Det oppnevnes et politisk arbeidsutvalg fra formannskapet til de forestående planprosessene som skal lede fram til en ny versjon av kommuneplanens samfunnsdel. Utvalget består av følgende medlemmer:

- Helge Thorheim (Karmøylista)

- Rune Midtun (Fremskrittspartiet)

- Svanhild Irene Lygre Andersen (Arbeiderpartiet)

- Randi Wisnes (Høyre)

2. Arbeidsutvalget er et underutvalg uten formell vedtaksmyndighet. Utvalget rapporterer jevnlig til formannskapet om status, framdrift og aktuelle problemstillinger som ønskes avklart.

3. Det forutsettes at det etableres tett samhandling med de administrative aktørene som rådmannen oppnevner til planarbeidet.

4. Kommunestyret har i sak 149/19 vedtatt en framdrift, som tilsier endelig vedtak i løpet av første halvår 2021. Formannskapet ber om at planarbeidet organiseres og iverksettes basert på ovennevnte vedtakspunkter og vedtatt tidsramme for gjennomføring.

Formannskapet 28.09.2020

Formannskapet fastsatte planprogrammet og gjorde følgende vedtak: 1. Formannskapet fastsetter planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, slik som dokumentet er vedlagt saken, i medhold av plan- og bygningsloven § 11-13 og delegasjonsreglementet.

2. Planprogrammet legges til grunn i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel

Kommunestyret 16.11.2020

Kommunestyret stadfestet vedtaket fra formannskapets vedtak:

1. Formannskapet fastsetter planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, slik som dokumentet er vedlagt saken, i medhold av plan- og bygningsloven § 11-13 og delegasjonsreglementet.

2. Planprogrammet legges til grunn i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Formannskapet vedtok følgende:

1. Formannskapet fungerer som politisk utvalg for planprosessen og gir sin tilslutning til rådmannens foreslåtte prioritering av hovedmål for kommuneplanens samfunnsdel, i medhold av plan- og bygningsloven § 11-2 og delegasjonsreglementet.
2. Formannskapet gir sin tilslutning til rådmannens foreslåtte visjon for samfunnsdelen: Sammen skaper vi en bærekraftig og inkluderende kommune

Saks- og faktaopplysninger

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Hovedhensikt med samfunnsdelen er å bidra til bedre og mer helhetlig planlegging for en bærekraftig samfunnsutvikling. Samfunnsdelen har to hovedinnretninger:

- Kommunesamfunnet som helhet
- Kommunen som organisasjon

Gjennom arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skal kommunen vektlegge viktige utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og synliggjøre de strategiske valg kommunen tar. Kommuneplanen skal videre synliggjøre utfordringer, mål og strategier for kommunen som organisasjon. Kommuneplanens samfunnsdel skal gi overordnede mål for sektorenes planlegging og retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i den kommunale virksomheten.

I samfunnsdelen skal det tas strategiske valg for utviklingen av kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon. Samfunnsdelen er således et godt verktøy for strategisk overordnet styring. Dette forsterkes ved å knytte handlingsdelen til samfunnsdelen. Da muliggjøres en sterkere strategisk styring og prioritering av arbeidsoppgaver.

Samfunnsdelen skal bidra til en bedre politisk styring, ved at den legger føringer for den langsiktige utviklingen av kommunen. Samfunnsdelen skal fungere som et strategisk styringsverktøy: Hvor alt vi gjør, være seg enkeltvedtak, planer, strategier eller budsjetter skal støtte opp om målsettingene.

Plan- og bygningsloven § 11-2 sier blant annet:

«Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private....».

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL - KARMØY KOMMUNE

I «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging» (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2019, side 3) slås det fast at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, og at det derfor er viktig at

bærekraftsmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Denne forventningen understreker at Norge står overfor et paradigmeskifte, og kommunene forventes å legge til grunn FNs bærekraftsmål som et helhetlig rammeverk for å arbeide med bærekraftig utvikling. Likevel var det klart at Karmøy kommune ikke kunne prioritere samtlige 17 hovedmål og 169 delmål i arbeidet med samfunnsdelen.

Et strategisk styringsverktøy trenger en klar visjon for å kunne prioritere og skape en samstemt utviklingsretning. Karmøy kommune har valgt å innrette alt arbeid mot følgende visjon: **Sammen skaper vi en bærekraftig og inkluderende kommune.**

Gjennom politisk styring og ledelse, og en bred og inkluderende medvirkningsprosess, vedtok derfor Karmøy kommune én visjon og syv prioriterte satsningsområder.

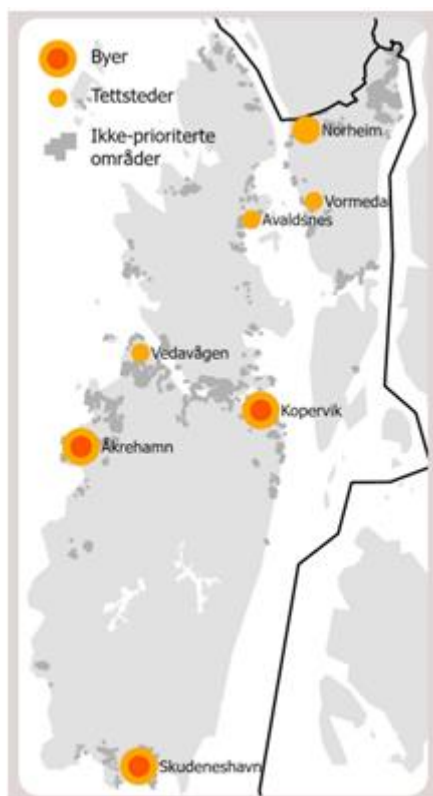

Siden FNs bærekraftsmål er et helhetlig og omfattende rammeverk, og kommunen «bare» prioriterte syv hovedmål, kunne det innvendes at viktige målsettinger og temaer kunne glippe. Derfor har innrettingen på arbeidsprosessen vært viktig: Gjennom arbeidet i de tverrfaglige arbeidsgruppene, har administrasjonen jobbet seg igjennom alle de 17 hovedmålene og de 169 delmålene. Hvert av kommunens syv prioriterte hovedmål har dratt veksler på aspekter og målsettinger fra andre deler av rammeverket (FNs bærekraftsmål) i utformingen av Karmøy kommunen sine egne prioriterte hovedmål og delmål.

Figuren illustrerer kommunens syv prioriterte hovedmål, de skraverte boksene, og de resterende ti målene uten skravur. Linjene mellom boksene skal poengtere hvor tett sammenvevd både utfordringsbildet og mulige løsninger kan være.

Karmøy kommune gjenkjenner viktigheten av sammenhengstenkningen, som er så gjennomgripende i FN's bærekraftsmål, og har videreført dette i kommunens samfunnsdel. Som et eksempel kan det vises til hvordan Mål 8 *Anstendig arbeid og bærekraftig økonomisk vekst* også bygger på flere mål, som ikke er blant de syv prioriterte hovedmålene for Karmøy kommunen, men likevel svært relevante for at kommunen skal nå sitt prioriterte satsningsområde.

Det strategiske kartet viser at vi har tre byer som skal ha all vekst av besøksintensiv handel- og service, all vekst innen arbeidsplassintensiv virksomhet og minst 75 % av boligveksten. De prioriterte tettstedene skal kunne ta inntil 25 % av

den fremtidige veksten innen boligbygging.

Hovedgrepet i samfunnsdelens arealstrategi er å styre vekstkraften inn mot byene, samt avklare funksjonsdelingen mellom byer og tettsteder. For å kunne nå målsettingene i samfunnsdelen, er det avgjørende at flere mennesker bor, handler og jobber i byene. Derfor bør all besøksintensiv handel og service, og all arealintensiv næring (kontorvirksomhet) kanaliseres mot byene. Dette er i tråd med nasjonale forventinger og støtter samtidig opp om kommunens egne målsettinger. Arealstrategien legger også opp til at mesteparten av boligveksten styres mot byene. Samfunnsdel med arealstrategi skal danne grunnlaget for rulleringen av kommuneplanens arealdel.

Samtidig er det viktig å løfte fram at Karmøy har en kompleks kommunestruktur med både byer og levende bygder. Selv om arealstrategien ikke aktivt legger til rette for videre spredt vekst, er det ikke snakk om å avvike bygdene og tettstedene. Det som allerede er bygd utgjør tross alt langt mer enn det som skal bygges i fremtiden. Arealstrategien handler om hvor kommunen skal tilrettelegge for videre fremtidig vekst og hvordan kommunen best kan støtte opp om prioriterte satsningsområder.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen anbefaler, på bakgrunn av de opplysninger, vurderinger og vedlegg, som fremgår av saken at formannskapet gir sin tilslutning Kommuneplanens samfunnsdel og legger den ut på offentlig høring.

Vedlegg:

Vedlegg 1 Levekårsundersøkelse

Vedlegg 2 Mulighetsstudie for Kopervik

Vedlegg 3 Mulighetsstudie for Åkrehamn

Vedlegg 4 Mulighetsstudie for Skudeneshavn

Vedlegg 5 Scenarioutredning for Karmøy kommune

Vedlegg:

kommuneplanens-samfunnsdel-2021-2030

Vedlegg 5 Scenarioutredning for Karmøy kommune

Vedlegg 1 Levekårsundersøkelse

Vedlegg 2 Mulighetsstudie Kopervik - VILL

Vedlegg 3 Mulighetsstudie Åkrehamn - VILL

Vedlegg 4 Mulighetsstudie Skudeneshavn - VILL